

De lange weg naar **MOEDERSCHAP**

Zwanger worden is niet voor iedereen vanzelfsprekend. Daar weet Patricia, dj bij Q-music, helaas alles vanaf. Samen met haar man ging ze het zware traject in van vruchtbaarheidsbehandelingen. Om te beginnen iui en later ivf. Alles had ze over voor die ene, grote wens.

Tekst: **Elke Wolferink-van der Heyden** - Fotografie: **Hans Hordijk**

Iets in mij heeft het altijd geweten. Ik zou niet zonder meer zwanger kunnen worden. Of dat nu kwam omdat ik altijd al slordig was met de pil zonder (gelukkig toen) zwanger te raken, weet ik niet. Maar toen mijn man en ik een kindervens hadden, bleef dat stemmetje in mij zeuren. Hoewel ik pas 28 was, was ik vastbesloten om niet eerst een tijdlang zelf aan te rommelen. Ik stapte meteen naar de dokter met mijn slechte gevoel als enige argument. De huisarts was dan ook verbaasd toen ik erop stond getest te worden. Ik wilde duidelijkheid of ik zelf zwanger kon worden of niet, zodat ik in het slechtste scenario direct de juiste hulp kon krijgen. Aanvankelijk wilde hij me naar huis sturen om het eerst maar eens een jaartje aan te kijken. Een jaar! Wat als dan alsnog zou blijken dat ik gelijk had? Dan zou ik een heel jaar hebben weggegooid. Ik wist hem te overtuigen. Hij stuurde ons door naar het ziekenhuis waar zowel mijn man als ik getest zou worden. Voor mijn man was het even slikken dat ook zijn zaad meteen onder de loep genomen werd. Bang voor het onbekende en bang voor de uitslag.

Thuis begon ik het internet af te struinen op zoek naar informatie over onvruchtbaarheid. Ingewikkelde krenten vlogen me daarbij om de oren. Intracytoplasmatische sperma-injectie (icsi), intra-uteriene inseminatie (iui), in-vitrofertilisatie ofwel ivf... De laatste was voor mij de enige bekende term uit het rijtje. Letterlijk staat het voor 'in-glasbevruchting'. Als de behandeling succesvol is heb je een zogenaamde reageerbuisbaby. Ik schrok van de slagingspercentages die werden genoemd. Bij het begin van de behandeling is de kans op succes slechts vijftien tot twintig procent bij elke

cyclus. Iets verderop stond dat bij een gewone bevruchting de kans op een zwangerschap gemiddeld vijftien procent is. Enigszins gerustgesteld heb ik de moed verzameld en de afspraak bij het ziekenhuis gemaakt.

VOORGEVOEL

Zenuwachtig meldden we ons bij de afdeling fertiliteit. Ik was verbaasd over de volle wachtkamer. We waren duidelijk niet de enigen met een kindervens. Ik was benieuwd naar de verhalen achter de bedrukte gezichten. Er zou ter plekke een praatgroep opgericht kunnen worden. Toch was het extreem stil. Een mengeling van onzekerheid, angst en hoop hing in de lucht. Eindelijk waren wij aan de beurt. De arts vertelde over mogelijke afwijkingen die een zwangerschap in de weg kunnen staan. Verminderde zaadkwaliteit, afwijkend baarmoederhalsslijmvlies, anti-spermastoffen, verstopte eileiders, hormoonstoornissen... zakelijk somde ze moeiteloos het rijtje op. En sommige stellen waren om onverklaarbare redenen verminderd vruchtbaar. Als we wilden, konden we een afspraak maken om ons op eventuele 'tekortkomingen' te laten testen.

En zo geschiedde. Te beginnen met mijn eileiders en het zaad van mijn man. Het bekertje sperma, warm gehouden in mijn binnenzak, moesten we voor onderzoek inleveren bij het laboratorium. Vervolgens was het op de afdeling radiologie mijn beurt. Via een speculum werd er contrastvloeistof in de baarmoederholte en de eileiders gespoten. Op het beeldscherm zag ik hoe de vloeistof zijn weg vond. We kregen te horen dat ik twee mooie, doorgankelijke eileiders heb. Een grote opluchting! Maar er was ook minder goed nieuws: ik blijf een hartvormige baarmoeder te hebben. Er zit als het ware een schot in mijn baarmoeder die ►

roet in het eten zou kunnen gooien. En uit onderzoek van het laboratorium bleek ook dat het zaad van mijn man iets trager was dan normaal. Alles bij elkaar opgeteld zouden we niet via de natuurlijke weg zwanger kunnen worden.

Ik wist het! Mijn voorgevoel werd bevestigd. Ik voelde tranen prikken in mijn ogen, maar hield me vast aan het goede nieuws: we kunnen samen wel een baby krijgen, al is het dan met de nodige hulp. Hulp die we met beide handen aanpakten.

Een paar weken later gingen we officieel het traject van iui in. Bergen pillen

kreeg ik mee om mijn eierstokken te stimuleren, zodat er een meervoudige eirijping tot stand kwam. Tussentijds werd dat met een echo in de gaten gehouden.

GEEN GEHEIM

Bij de eerste echo konden we zien dat de pillen hun werk prima deden. Terwijl ik alles behalve ontspannen bij de arts in de stoel lag, zagen we op het scherm iets wat nog het meest weg had van een tros druiven. Vijf dagen later mocht ik me weer melden. Gelukkig maar, want bij elke stap voelde ik mijn overvolle eileiders. Een irritant en pijnlijk gevoel. Bij de echo begreep ik ook waarom. De druiven waren inmiddels getransformeerd tot volle perziken. Dat was goed nieuws. Twee dagen later kon ik geïnsemineerd worden.

Het was behoorlijk ingrijpend en ik was blij dat ik mijn lieve vriendinnen in vertrouwen had genomen. Dat ze naar mijn klaagzang luisterden en mijn hormonale buien voor lief namen. Mijn man zag dit eerst anders. Hij vond het te persoonlijk. Het was een zaak tussen ons tweeën. Ik voelde me toen wel even onbegrepen. Waarom zouden we dit alleen moeten doen? Maar hij is geen open boek zoals ik, en dat wilde ik ook respecteren. Het duurde even, maar uiteindelijk wilde ook hij hier openlijk over zijn. Al was het maar omdat hij zich niet langer kon verschuilen achter de vele 'tandartsbezoeken' onder werktijd. Het was voor mij een verlichting om alle emoties met dierbaren te kunnen delen. Om geen geheim meer te hebben.

Opgewonden ging ik op de dag van de inseminatie naar het ziekenhuis. Het zou zomaar kunnen dat ik vandaag zwanger werd! Het was een grote stap in de goede richting. Het plaatsnemen in de stoel wende niet. Toch moest ik me opnieuw aan die vervelende situatie overgeven. Het inspuiten van het zaad, dat we eerder die ochtend hadden ingeleverd, deed geluk-

kig geen pijn. Vervolgens moesten we twee weken afwachten. Die twee weken leken wel twee jaar te duren. Ik heb geprobeerd om de dagen zo gewoon mogelijk door te komen. En op zoek naar herkenning bracht ik ieder vrij moment door op forums waar vrouwen

met vruchtbaarheidsproblemen contact zoeken met lotgenoten. Hier heb ik tijdens het hele traject veel steun gevonden. Ik werd gesterkt en begrepen door de eerlijkheid die hier werd gedeeld. Maar hoeveel afleiding ik ook zocht, de tijd kroop tergend langzaam voorbij. De onzekerheid van het wel of niet zwanger zijn,

was haast ondraaglijk. Op een gegeven moment wensde ik zelfs ongesteld te worden. Dan hoefde ik tenminste niet langer te wachten en mezelf gek te maken. Die laatste dagen voelde ik ook een zeurend gevoel in mijn buik. Meteen ging ik te rade bij mijn online lotgenoten. Daar las ik dat het gevoel dat je ieder moment ongesteld kunt worden wel vaker voorkomt in het begin van je zwangerschap. Daar putte ik hoop uit. Misschien was ik toch zwanger?

MISLUKT

Maar niet veel later werd ik genadeloos ongesteld. Het was verleidelijk de reden buiten mijn lichaam te zoeken. Zo gaf ik graag dat ene wijntje de schuld tijdens een stapavondje. Maar uiteindelijk wist ik dat mijn lichaam me had verraden. Zie je wel, ik kon niet zwanger worden! Ondanks alle hoop was ik daar diep in mijn hart van overtuigd. Met een brok in de keel belde ik het ziekenhuis, waar ik pas over twee weken terecht kon. Twee hele weken van mijn traject werden verspeeld, omdat de dokter zo nodig op vakantie moest. Ik was slechts een van de vele patiënten. Een nummer. Terwijl de arts voor mij dé arts was. Van haar medewerking was ik afhankelijk. Ik was boos op alles en iedereen. Maar ik had geen keus.

Ik werd heel bang dat het helemaal niet zou lukken. Nooit. Al onze vrienden zouden intussen zwanger worden en ik moest dan blij voor hen zijn. Ik wist niet of ik dat aankon. Echt niet. Dan zou ik serieus overwegen om te emigreren. Ik wilde absoluut niet kinderloos blijven. Dus gingen we door. Door in de molen. Dat was vooralsnog onze enige keus.

De maanden die volgden, waren eentonig. Hormonen nemen, echo's laten maken, zaad opwekken in het lab, zaad inspuiten door de arts. Ik ben in die tijd vaker in het ziekenhuis geweest dan bij mijn vrienden. Elke

Al onze vrienden zouden vast zwanger worden en ik moest dan blij zijn voor hen. Ik wist niet of ik dat aan zou kunnen, ik wist het echt niet!

Patricia tijdens haar werk als dj bij Q-music, waar ze iedere werkdag samen met Jeroen van Inkel de middagshow presenteert. Om haar ervaringen met iui en ivf te verwerken hield ze een dagboek bij. Later heeft ze dit bewerkt tot de autobiografische roman *De lab baby*.

iui-poging was een mentale martelgang. Bij iedere mislukte poging voelde ik me ellendiger. Iedere menstruatie maakte me eenzaam. Een gemis van iets wat ik niet kende, maar wel voelde.

ZWANGER!

Na de zesde vergeefse iui-poging mochten we het ivf-traject in. Een zwaarder proces, maar ik kon alleen maar denken dat mijn kansen om zwanger te worden daarmee groter werden. De arts gaf ons een week bedenktijd, maar ik wilde geen bedenktijd. Ik was inmiddels een wandelende encyclopedie op het gebied van onvruchtbaarheid. Ik wist alles over ivf. Ik wilde nu starten. Alsjeblieft? Keurig volgens het protocol zaten we pas een hele week later bij dezelfde dokter. Ik kreeg een hele apotheek aan medicijnen mee. Vanaf dat moment moest ik mezelf gaan spuiten. Hoopvol begon ik

aan deze volgende stap. Bij de eerste controle zag alles er goed uit en werd er al een punctie gepland.

Mijn eileiders ontploften bijna. De laatste dagen was zelfs fietsen een ramp. Elk hobbeltje in de weg was pijnlijk. Nu gingen ze zoveel mogelijk eitjes uit mijn overvolle eileiders zuigen, die vervolgens in het lab bevrucht werden met het zaad van mijn man. Van de anesthesist kreeg ik een roesje. Toch was het lastig te ontspannen. De meningen hierover op internetforums waren verdeeld. Voor mij was het een hel. Maar dat had ik over voor de volgende stap. Laboranten zouden het zaad van mijn man en mijn eicellen samenbrengen zodat er een embryo kon ontstaan. Een lab-baby. Een bizarre gedachte. Drie dagen later mochten we het ziekenhuis bellen voor de uitslag. De zenuwen gierden door mijn keel. Dit is was het moment van de waarheid. "Het is gelukt!" was de boodschap. We waren in de zevende hemel.

Het embryo kon worden ingebracht. Dus daar ging ik weer. Benen in de beugels. Het had nog altijd iets tegennatuurlijks. Na de ingreep werd opnieuw het startsein gegeven voor het lange wachten. We hadden weer een stapje gezet.

In de tien tot veertien dagen na terugplaatsing van de embryo's vinden er verschillende processen plaats ►

die uiteindelijk bepalen of er een zwangerschap tot stand komt. Ik werd gek van onzekerheid. De zwangerschapstest stond als het ware te springen op mijn nachtkastje. Inmiddels kon ik de tekst van internet dromen. Wanneer zich geen menstruatie heeft voorgedaan, dan kunt u op de zestiende dag na de terugplaatsing een zwangerschapstest doen. Op het forum had ik gelezen dat iemand na twaalf dagen al een positieve test had gedaan. Ik wist mijn man over te halen de test al op de dertiende dag uit te voeren. Negatief. Maar ik bleef optimistisch. Misschien was het toch te vroeg. De volgende ochtend deden we de test opnieuw. Daar zaten we. Zij aan zij. In stilte te wachten. Zijn arm om me heen. Na twee lange minuten kwam de verlossende uitslag in beeld: zwanger! Ik heb gehuild zoals ik nog nooit heb gehuild. Alles kwam eruit. Ongeloof maakte plaats voor intense blijdschap. Na drie weken kregen we een echo. Ik hoefde, godzijdank, deze keer alleen mijn buik te ontbloten en hield mijn benen veilig tegen elkaar op het voetstuk. Op het scherm werd een stipje zichtbaar dat aan- en uitging. Het hartje van ons kindje! Het kleinste en mooiste wat ik ooit had gezien. We waren in de zevende hemel. Totdat het misging. Tijdens de echo zag ik op de monitor mijn baarmoeder verschijnen, maar waar ik ook zocht, ik zag geen knipperend stipje meer. De hartactie was verdwenen. Ik vertrouwde mijn eigen lichaam niet meer. Ik lag er constant mee overhoop. Ik was in- en inverdrietig en woedend tegelijk. En zo wilde ik me niet meer voelen. Zo was ik helemaal niet. Ik wilde gewoon doen wat de rest van de wereld ook deed: zwanger worden...

Ik was verdrietig en woedend tegelijk. Zo wilde ik me niet voelen. Ik wilde doen wat de rest van de wereld ook deed: zwanger worden!

ADEMPAUZE

Na deze mislukte ivf-poging zijn we even gestopt met proberen. Heel bewust paktten we onze rust. De hormoonbehandelingen hadden er geestelijk behoorlijk ingehakt en ook lichamelijk viel er flink wat puin te ruimen. Mijn lichaam was de laatste tijd niet meer dan een gebruiksvoorwerp, lek geprikt met hormooninjecties. We hebben letterlijk afstand genomen van de hele situatie en zijn op reis geweest. En niet onbelangrijk: we zijn getrouwd. Onze relatie had door de ellende behoorlijk onder druk gestaan, maar was heel sterk gebleken. Dat hebben we bezegeld met een huwelijk. Ook was ik me inmiddels gaan verdiepen in adoptie. Want stel je voor dat ivf niet lukte... Het adopteren

van een baby heb ik van jongs af aan als een serieuze optie beschouwd. Ik verzamelde informatie en na intensieve gesprekken met mijn man hebben we de adoptieprocedure gestart.

Na vier maanden ging het leven door op het punt waar we waren gestopt. Het was voor ons geen issue of we verder zouden gaan of niet. Ivf werd drie keer vergoed door de ziektekostenverzekeraar. Volgens zouden we onze spaarrekening aanspreken en daarna bij onze ouders aankloppen. We hadden het al helemaal berekend. Onze grote wens zou in vervulling gaan.

We begonnen aan onze tweede ivf-poging. Je zou verwachten dat het nu makkelijker was, maar niets is minder waar. Het was heftig. Met name de tergende onzekerheid bleef ongelooflijk moeilijk. Het injecteren van mezelf ging daarentegen moeiteloos. Ik kon en deed het overal. Alles had ik over voor dat ene doel. Ook die rothormonen. Ik was gevoeliger, had een korter lontje en droeg het hart op de tong, wat niet altijd handig bleek. Vooral mijn man heeft het zwaar te verduren gehad.

WEER ZWANGER!

Alles moest opnieuw. De punctie, de uitslag, de terugplaatsing, het wachten. Er was geen doorkomen aan. Netjes volgens het boekje deden we pas op dag zestien de zwangerschapstest. Positief. Het was gelukt! Euforisch waren we. Om het te vieren gingen we naar Parijs. Als intens gelukkige ouders-in-spe beklommen we de Eiffeltoren. Maar op de derde verdieping voelde ik een felle steek in mijn buik. Nee, niet weer! Ik kreeg het heel benauwd, zeker toen ik op de wc bloed aan de binnenkant van mijn benen zag. We lieten ons door een taxi naar een Frans ziekenhuis brengen, waar ik een echo kreeg. In de ruimte bleef het stil en ik durfde niet op het scherm te kijken. Maar opeens hoorde ik een zoemend geluid. Harder en zachter. Het kwam en ging. Op dat moment bracht de stem van de arts me weer bij positieven. "Ik hoor een mooie hartslag." Nog altijd klopte er een klein hartje in mij. De tranen stroomden over mijn wangen. Ik was kennelijk zwanger geweest van een tweeling en had één embryo verloren. Maar ik was nog altijd in blijde verwachting. Alle zwangerschapskwaaltjes ontving ik met open armen. Misselijkheid, opkomend maagzuur en de overgevoelige blaas waren een bevestiging dat ik echt moeder ging worden. En al stonden er thuis wel twin-

tig felicitatiekaarten van vrienden en familie, pas na het zien van de twintig-weken-echo voelde ik me echt zwanger. Durfde ik te genieten en me te voelen als iedere andere aanstaande moeder. Na verder een voorpoedige zwangerschap bleek dat ons kindje in stuitligging lag. Daarom kreeg ik een keizersnede. Stralend reed ik de operatiezaal in. Na de ruggenprik ging alles razendsnel. Na wat getrek en gesjor aan mijn buik hielden twee handen een verfrommeld hoopje baby boven me. Na zes keer iui en twee keer ivf, 99 gaatjes in mijn buik, 30 pillen in mijn maag en 240 bolletjes utrogestan in mijn vagina, was ons wondertje, Maria, geboren.

Ik kon het bijna niet bevatten. Al die stappen, zoveel teleurstellingen en mezelf ontelbare keren weer oppepen. Dit was het absoluut waard. Het had me eindelijk gebracht wat ik wilde. En tegelijk voelde ik me enigszins schuldig ten opzichte van de vrouwen die ik het ook zo gun. Ik had het allemaal bijgehouden in een dagboek. Dat gaf me steeds houvast, want de onzekerheden die iui en ivf met zich meebrengen, sollen op hoog niveau met je emoties. Dit dagboek heeft therapeutisch gewerkt voor mij. Later heb ik de teksten verder uitgeschreven en hieruit is onlangs mijn boek *De lab baby* geboren. Dit keer zónder hormonen, zónder iui en zónder ivf. Al was het boek er zonder al die elementen niet geweest.

Binnenkort krijgen we gezinsuitbreiding. Een kleine negen maanden geleden zijn we opnieuw in de molen gestapt. We hebben geen moment over getwijfeld over een tweede kindje. Voor ons was het logisch dat Maria een broertje of zusje zou krijgen. Mensen uit onze omgeving leefden weer met ons mee. "Als het niet lukt kunnen jullie je in ieder geval gelukkig prijzen met je ene kindje." We hoorden dat vaker en het was vast een goed bedoelde opmerking. Al wilden wij anders en daar gingen we voor. Dit keer konden we gebruik maken van een ingevroren embryo die de vorige keer 'over' was. Opnieuw was het zwaar en was de spanning om te snijden. Maar het geluk als we binnenkort ook dit kleintje in onze armen mogen sluiten, is werkelijk met geen pen te beschrijven! ■

Was het krijgen van kinderen voor jou ook geen vanzelfsprekendheid? Mail o.v.v. '1306 Patricia' naar redactie@mijngeheim.nl. Je kunt Patricia ook twitteren: [@patriciavliemt](https://twitter.com/patriciavliemt)

Na zes keer iui en twee keer ivf was dan eindelijk ons wondertje geboren: Maria. Ik kon het bijna niet bevatten

Mijn Geheim mag 5 exemplaren weggeven van dit boek van Patricia van Liemt. Wil je daar kans op maken? Mail dan vóór 2 april 2013 naar acties@mijngeheim.nl. Vermeld in de onderwerpregel 'MG1306 Lab baby'. Vergeet ook niet je adresgegevens te vermelden in de mail.